

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Jaetusta tilannekuvasta kohti yhteistä visiota

14.3.2025

Ylijohtaja Sirkku Linna

Visio uudistetaan kolmivaiheisessa prosessissa

Jaettu
tilannekuva

Vision
päämäärät

Toimet vision
päämääriin
vastaamiseksi

Korkeakoulutuksen
ja tutkimuksen
visio 2040

Toimenpiteet
vuoteen 2035

Jaettu
tilannekuva

Vision päämäärät

Toimenpiteet
vision päämääriin
vastaamiseksi

Luonnos

- Visiotyöhön voi osallistua sen kaikissa vaiheissa:
 - Visiotyön tueksi OKM asettaa työryhmän (ministeri Talvitie pj)
 - Materiaalit saatavilla kaikille koko ajan
 - Visiotyöstä järjestetään webinaareja, seminaareja ja pyöreitä pöytiä
 - Verkkokonsultaatioilla kerätään kommentteja visiotyön eri vaiheissa
- Sidosryhmien kanssa keskustellaan laajasti hyödyntäen myös olemassa olevissa työryhmä- ja muita rakenteita

Päivitetty tilannekuva
ja päämääräaihiot

*Korkeakoulujen johdon
seminaari 13.5.2025*

Korkeakoulutuksen ja
tutkimuksen visio 2040

*Korkeakoulujen johdon
seminaari 26.-27.11.2025*

Korkeakoulutuksen ja
tutkimuksen visio 2040 ja
toimintoimenpiteet

Kevät 2026

Tilannekuva ja
päämäärät voivat
täydentyä ja
päivityä

Visio tehdään yhdessä – kutsumme kaikki mukaan!

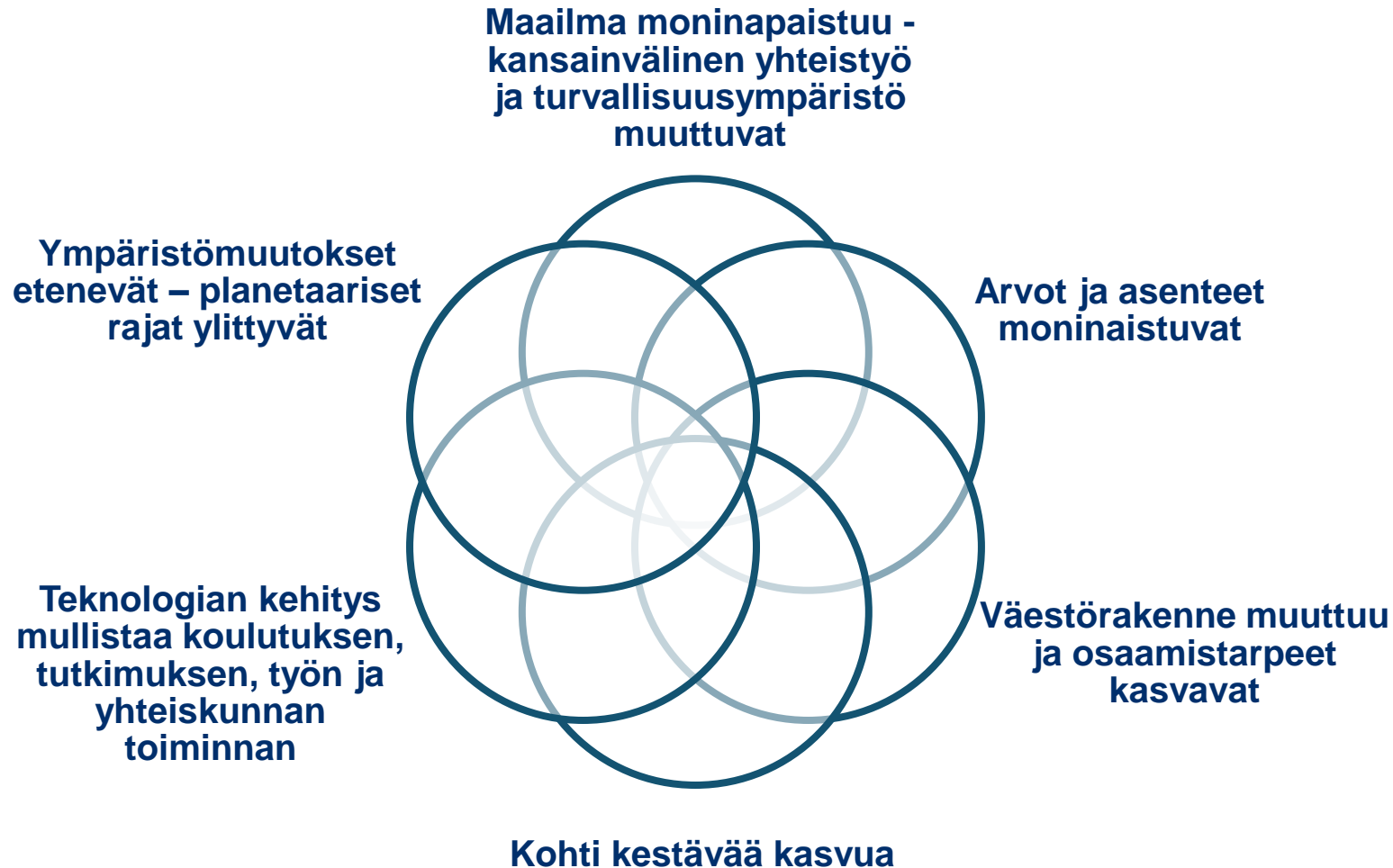
- Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2040 on yhteinen tulevaisuustyö.
- Keskustelut korkeakoulu ja tutkimuskentän sekä sidosryhmien kanssa ovat käynnistyneet ja jatkuvat tiiviinä koko prosessin ajan.
- Olemme jo tavanneet korkeakouluyhteisöjä, T&K-toimijoita korkeakouluissa ja yksityisellä sektorilla, sekä useita työryhmiä ja muita kokoonpanoja.
- Tilannekuvasta tulee yhteinen ja jaettu kun se pohjautuu mahdollisimman laajan joukon erilaisille kommenteille.

Tilannekuva ja muutostekijät

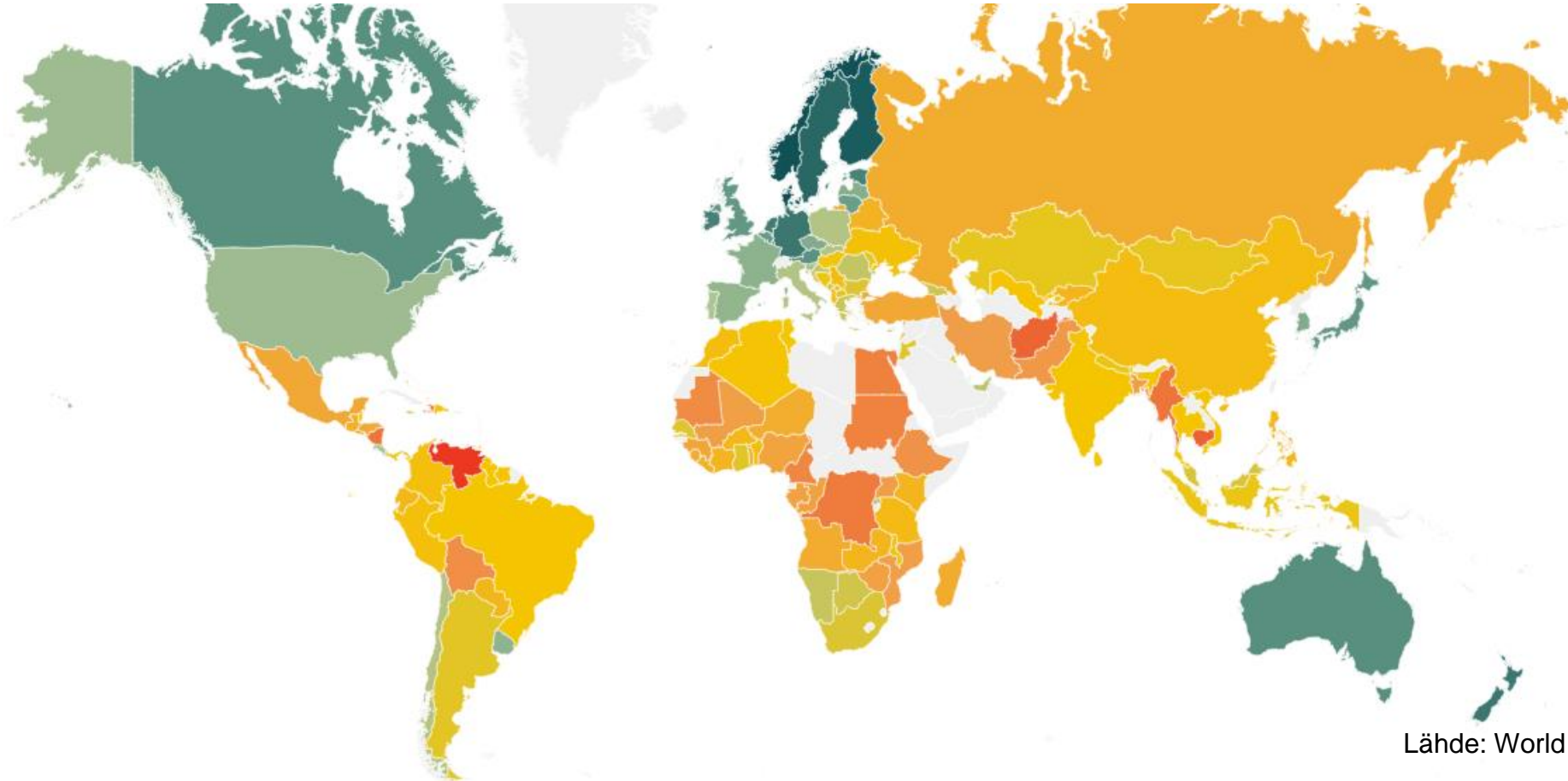
Muutostekijät jaetun tilannekuvan pohjana

- Tilannekuvan pohjaksi on tunnistettu keskeisiä muutostekijöitä.
 - Pohjana valtioneuvoston tulevaisuusselonteon strateginen toimintaympäristöanalyysi ja muut kansalliset ja kansainväliset tulevaisuustarkastelut.
 - Painotus korkeakoulutuksen ja tutkimuksen näkökulmissa.
- Tilannekuva muodostuu muutostekijöistä, tieto- ja tilastopohjasta, verkkokonsultaation sekä sidosryhmäkeskusteluiden syötteistä.

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio - muutostekijät

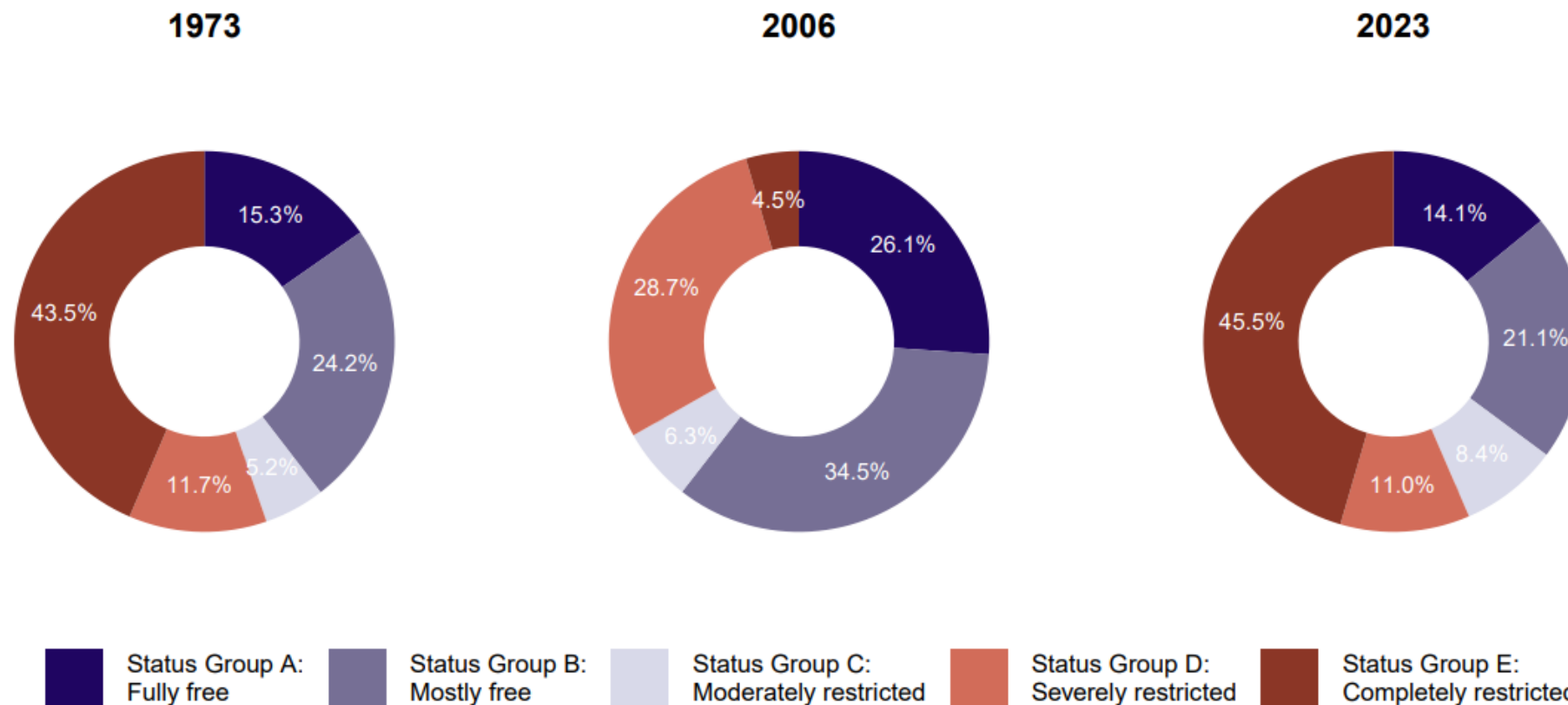

Oikeusvaltiokehitys väheni suurimmassa osassa maita 2023>2024

Lähde: World Justice Project

Akateeminen vapaus heikentymässä

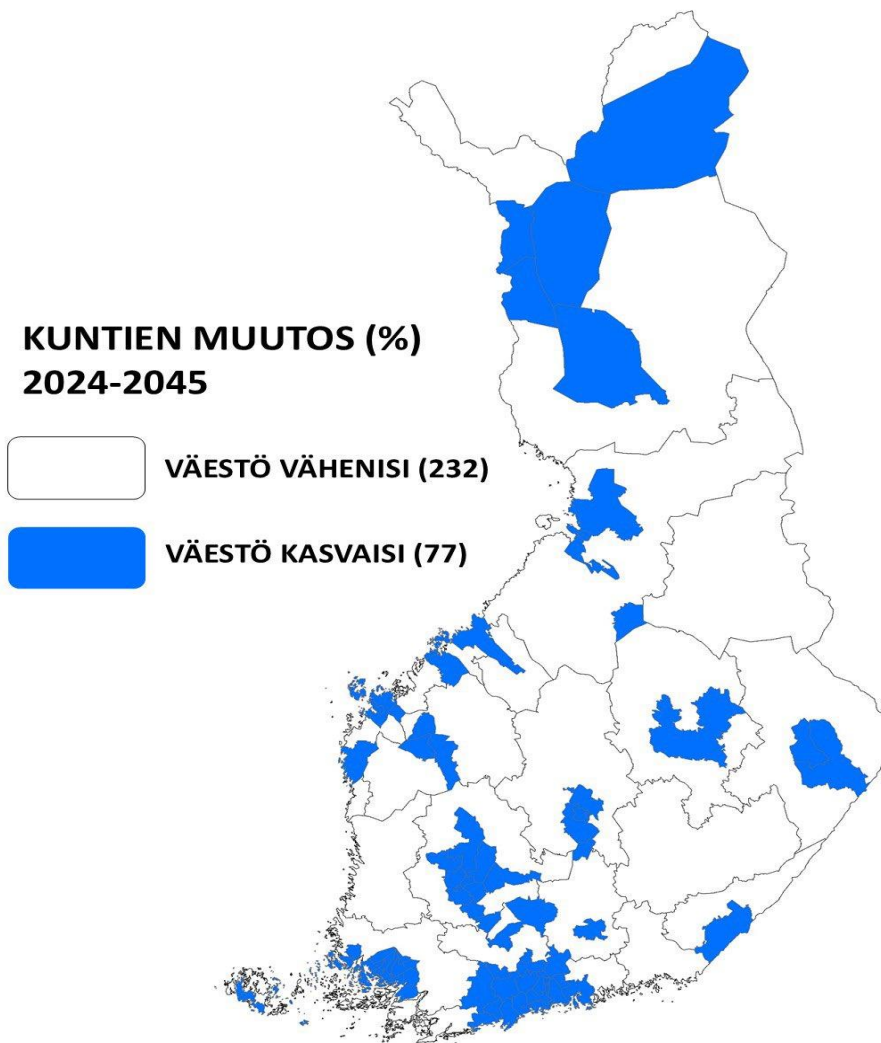
YK:n ihmisoikeuksien julistus: 27. artikla. 1. Jokaisella on oikeus vapaasti osallistua yhteiskunnan sivistyselämään, nauttia taiteista sekä päästä osalliseksi tieteen edistyksen mukanaan tuomista eduista.

KASVAVAT KUNNAT

Tilastokeskuksen väestöennusteessa vuosina 2024-2045

Väestörakenne muuttuu ja väestö keskittyy

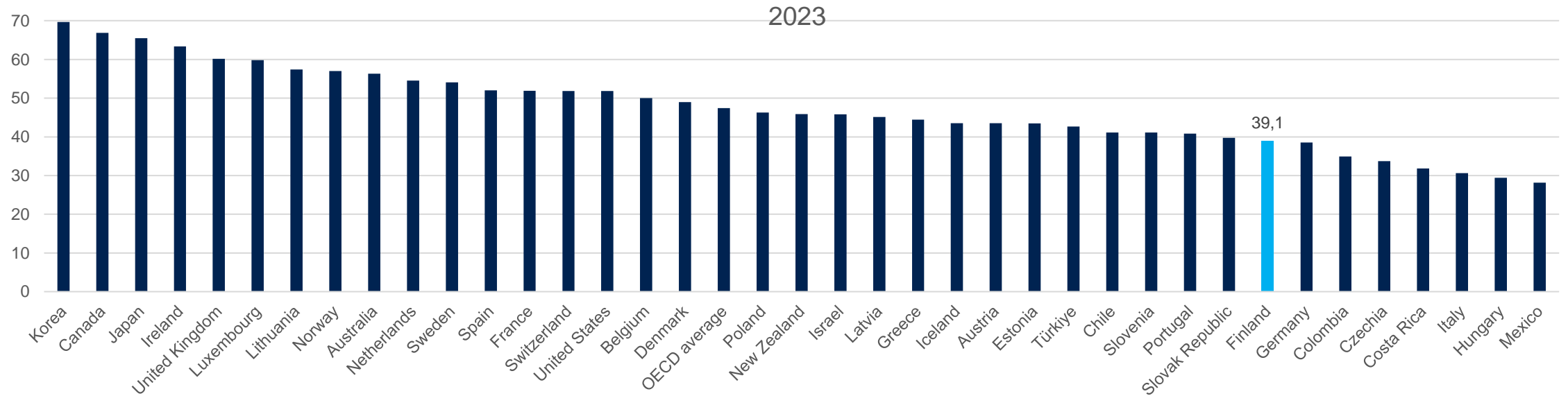
> Miten korkeakoulurakenteen pitää reagoida?

Lähde: Tilastokeskus, Väestöennuste; väestö iän ja sukupuolen mukaan alueittain 2024-2045:
Kartta: Timo Aro 2024

50 prosentin tavoite vielä kaukana

Korkeakoulutettujen osuus (25-34-vuotiaat)

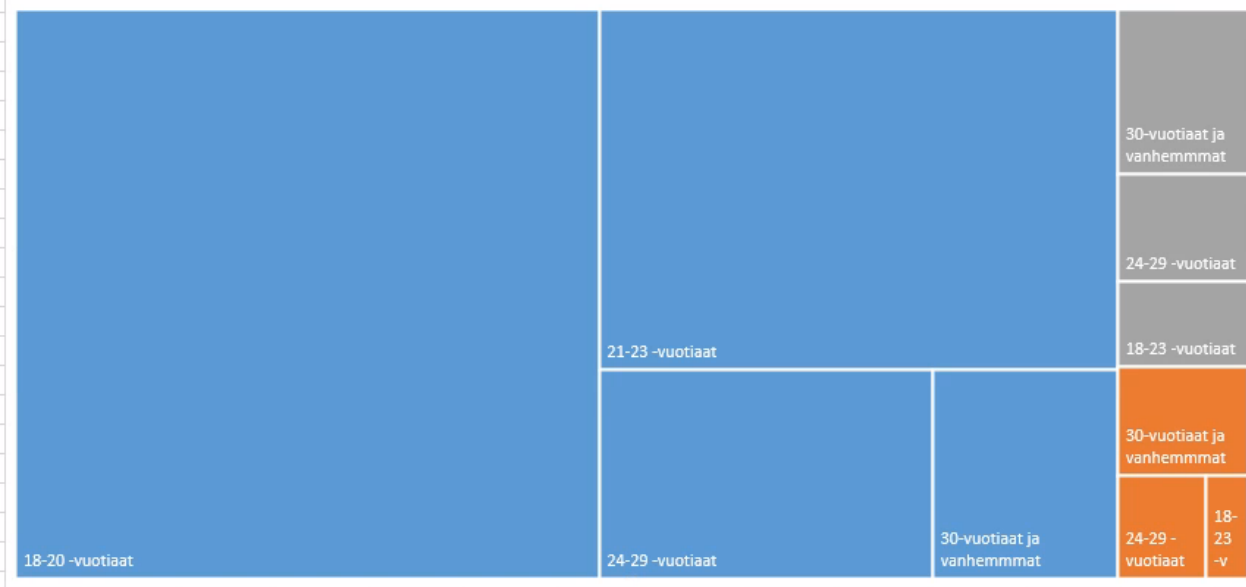

Korkeakouluopiskelijoiden erilaiset taustat

- onko nykytilanne tarkoituksenmukainen?

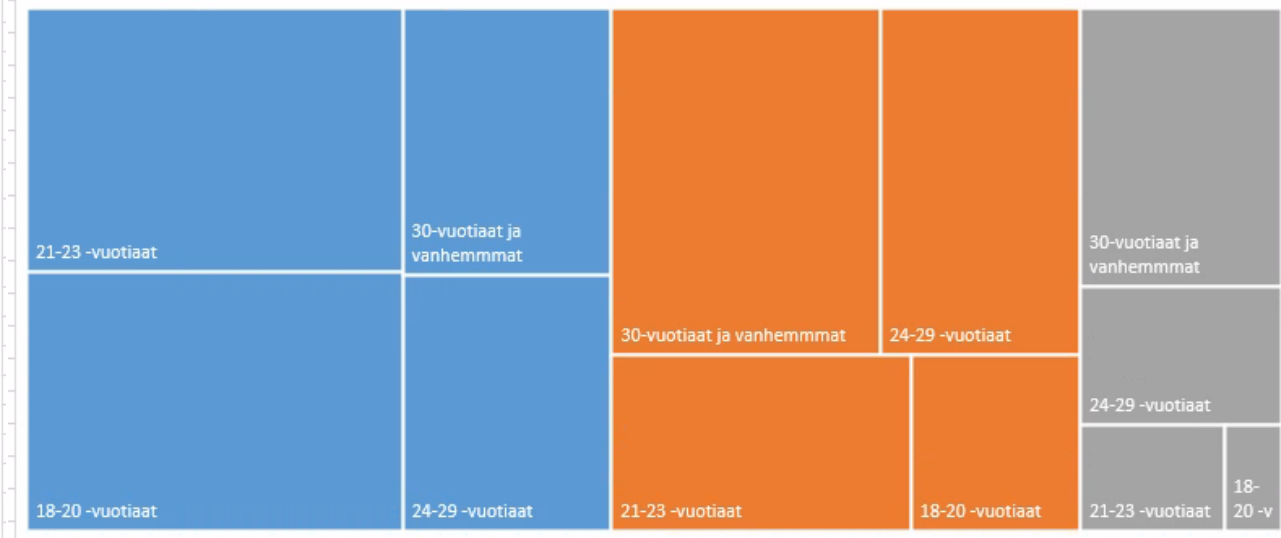
Yliopistoissa alemman kk-tutkinnon (+ lääketieteen tutkinnot) aloittaneiden taustatutkinnot 2022

■ Ylioppilastutkinto, ei ammatillista tutkintoa ■ Ammatillinen tutkinto, ei ylioppilastutkintoa ■ Ylioppilastutkinto ja ammatillinen tutkinto

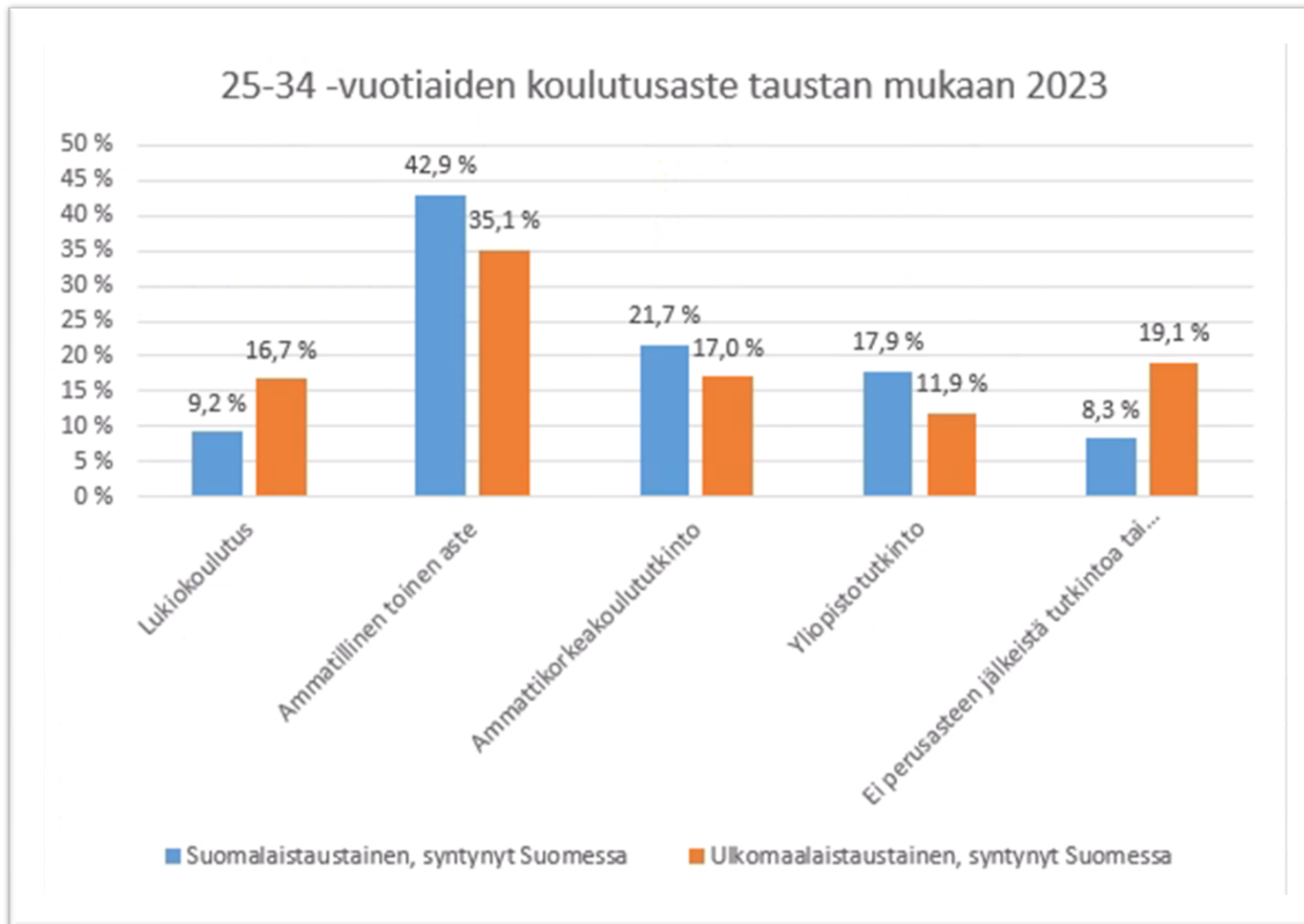

AMK-tutkinnon aloittaneiden taustatutkinnot 2022

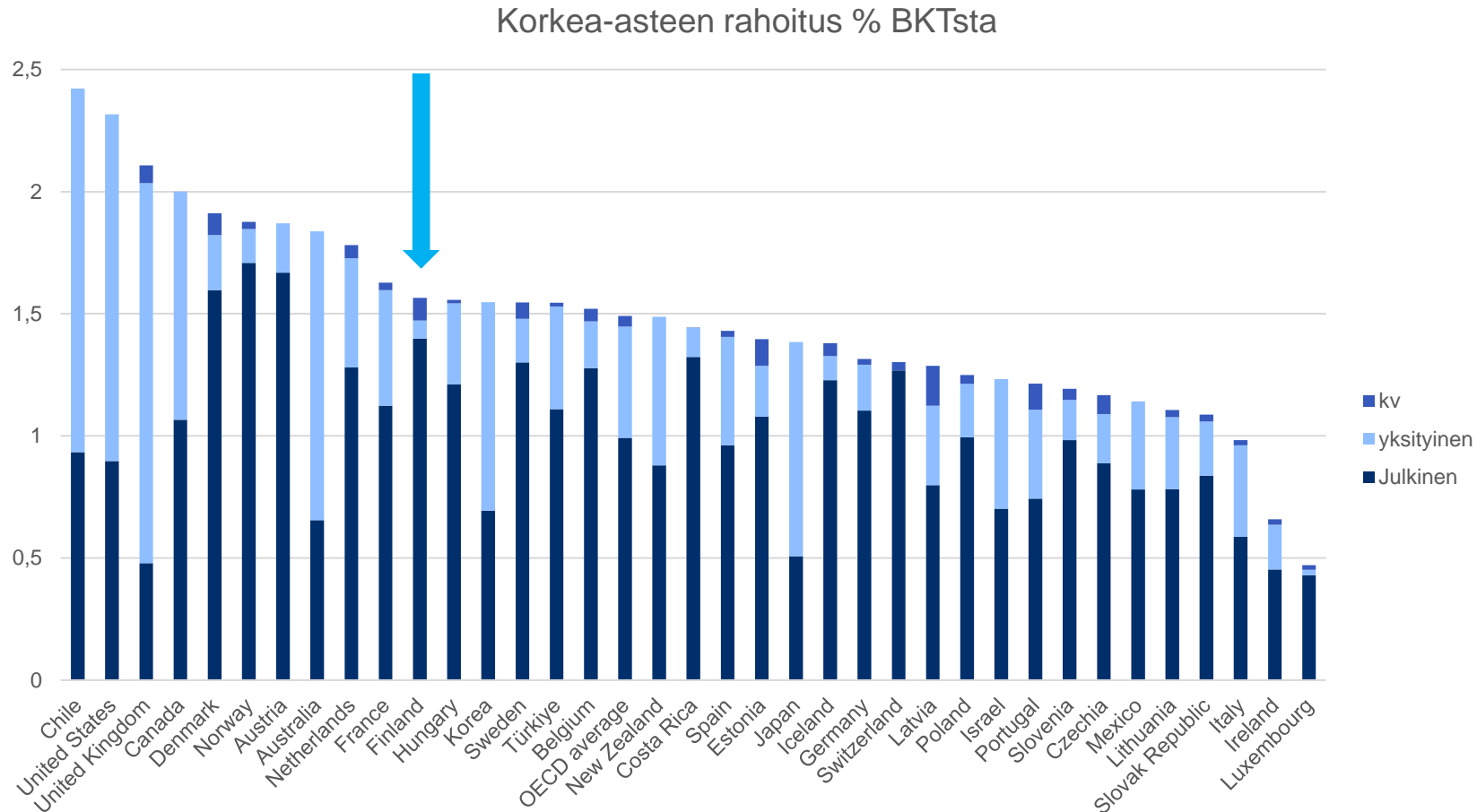
■ Ylioppilastutkinto, ei ammatillista tutkintoa ■ Ammatillinen tutkinto, ei ylioppilastutkintoa
■ Ylioppilastutkinto ja ammatillinen tutkinto

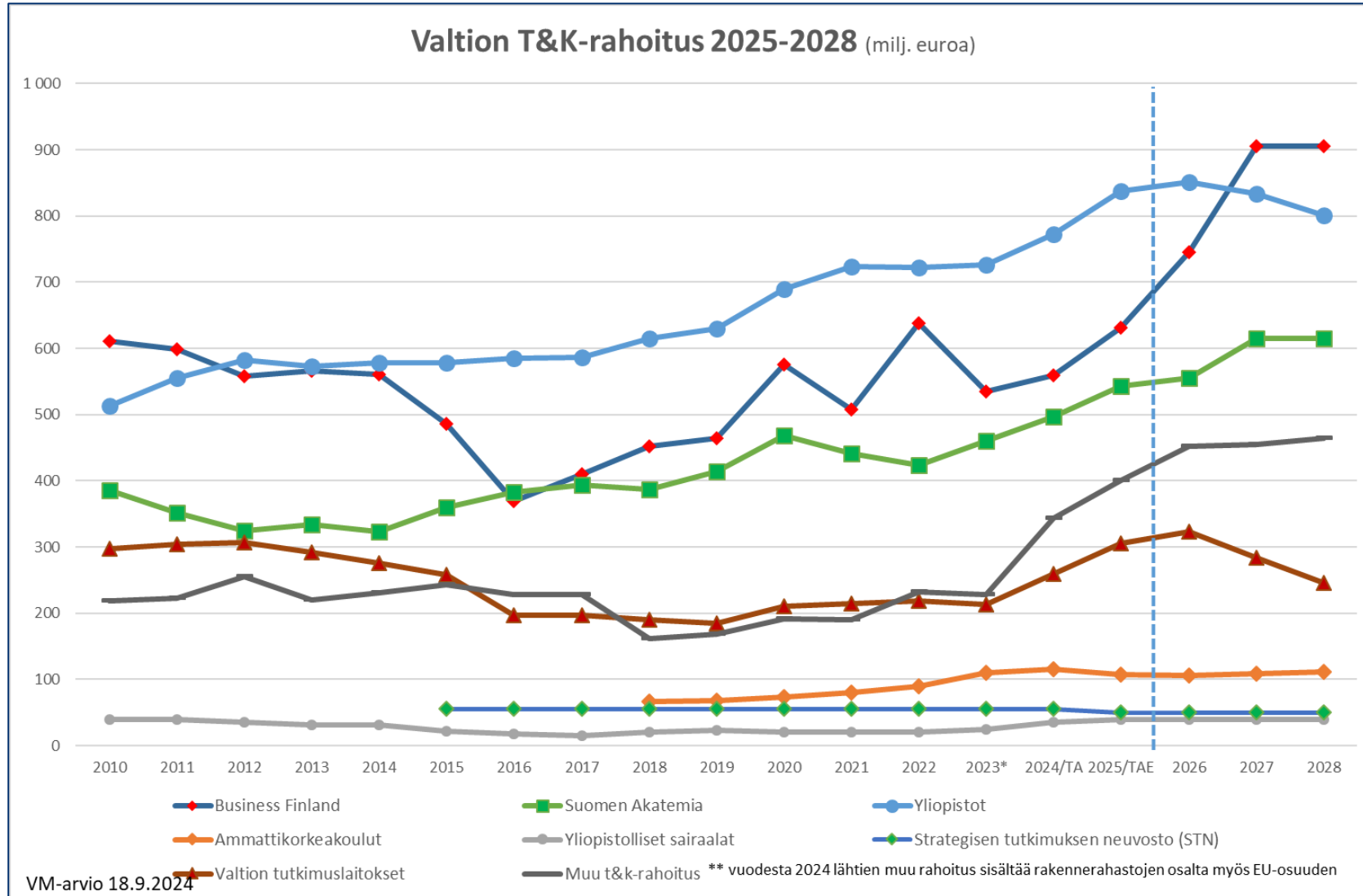
Ulkomaalaistaustaiset suomalaiset ovat aliedustettuina korkeakoulutuksessa

Korkeakoulujen julkinen rahoitus - matalammalla kokonaispanoksella voidaan päästä korkeampaan koulutustasoon

Valtion T&K-lisärahoitus muuttaa T&K-rahoitusta – panostukset T&K - yhteistyöhön

Kiitos!

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2040
tehdään yhdessä!

Seuraa ja vaikuta:
<https://okm.fi/korkeakoulutuksen-ja-tutkimuksen-visio>